

DOI 10.26886/2520-7474.1(59)2024.6

UDC: 17.036.1:[378.011.3]

**PEDAGOGICAL CONDITIONS FOR FORMING THE READINESS OF
MASTERS OF MUSICAL ARTS FOR PERFORMING ACTIVITIES BASED
ON UKRAINIAN SINGING TRADITIONS**

Guany Ue, Postgraduate student

<https://orcid.org/0009-0002-4124-2906>

e-mail: guanyue6161@gmail.com

M.P. Drahomanov State Pedagogical University, Anatoly Avdievsky Faculty of Arts, Kyiv,
Ukraine

The article considers the criterion apparatus and methods of diagnostics of musical-rhythmic competence of future teachers of music and choreography. The structure of this phenomenon defines: information-oriented, musical-developmental and productive-creative components, each of which includes elements that characterize and reveal their essence. The information-oriented component is characterized by the content of educational material, which contributes to th. Ukrainian vocal pedagogy is a component of music pedagogy, it has certain specific features in the content, forms and methods of teaching, which is based on the development of special pedagogical conditions, principles, approaches that reflect the essential characteristics of the singing education of master's students-vocalists, provide special conditions for the formation of readiness for performing activities , in particular in the tradition of the Ukrainian vocal school.

The methodological basis of the process of forming the readiness of masters of musical arts for performing activities on the basis of Ukrainian singing traditions was based on well-founded scientific approaches and methodological principles corresponding to them, namely: the principle of

national orientation; the principle of systematicity and continuity; the principle of stimulating master vocalists to widely use Ukrainian singing traditions; principle of individualization; the principle of projectivity, which is supported in research by scientific approaches, namely: system-holistic, axiological, person-oriented, competence-based, creative approaches.

In accordance with the objectives of the research, it was established the need to introduce pedagogical conditions: effective organization of educational and creative interaction between the teacher-vocalist and master's students of musical art in the vocal class using Ukrainian singing traditions for the effective development of vocalists-performers; creation of the image of a successful performer-vocalist in the musical and performance activities of master's students of musical art based on the use of Ukrainian singing traditions; expansion of the artistic thesaurus, development of vocal and creative independence, promotion of individual vocal and performance growth.

Keywords: *readiness, executive activity, masters of fine arts, pedagogical conditions, etc.*

Гуань Юе, аспірантка, Педагогічні умови формування готовності магістрів музичного мистецтва до виконавської діяльності на основі українських співацьких традицій / Факультет мистецтв імені Анатолія Авдієвського Українського державного університету імені Михайла Драгоманова, Київ, Україна.

Українська вокальна педагогіка є складовою музичної педагогіки, має певні специфічні особливості в змісті, формах і методах навчання, що опирається на розробку спеціальних педагогічних умов, принципів, підходів, які відображають сутнісні характеристики співацької освіти магістрантів-вокалістів, передбачають особливі умови формування готовності до виконавської діяльності, зокрема й у традиції української вокальної школи.

Методологічним ґрунтом процесу формування готовності магістрів музичного мистецтва до виконавської діяльності на основі українських співацьких традицій виступили обґрунтовані наукові підходи та відповідні до них методичні принципи, а саме: принцип національної спрямованості; принцип системності та наступності; принцип стимулювання магістрів-вокалістів до широкого використання українських співацьких традицій; принцип індивідуалізації; принцип проєктивності, що підтримані у дослідженні науковими підходами, а саме: системно-цілісним, аксіологічним, особистісно-орієнтованим, компетентнісним, креативним підходами.

Відповідно до завдань дослідження встановлено необхідності уведення педагогічних умов: ефективна організація навчально-творчої взаємодії педагога-вокаліста та магістрантів музичного мистецтва у вокальному класі з використанням українських співацьких традицій для ефективного розвитку вокалістів-виконавців; створення іміджу успішного виконавця-вокаліста в музично-виконавській діяльності магістрантів музичного мистецтва на основі використання українських співацьких традицій; розширення мистецького тезаурусу, розвиток вокально-творчої самостійності, сприяння індивідуальному вокально-виконавському зростанню.

Ключові слова: *готовність, виконавська діяльність, магістри музичного мистецтва, педагогічні умови та ін.*

Вступ. Процес формування готовності магістрів музичного мистецтва факультетів мистецтв українських університетів до вокально-виконавської діяльності на сьогодні є актуальним та потребує активної наукової уваги. Виявлення педагогічних умов дослідження посприє проведенню експериментального дослідження на основі розробленої та

впроваджені у практику методик підготовки магістрів-вокалістів до виконавської діяльності.

Опираючись у дослідженні на традиції вокально-виконавського виховання співаків в Україні, зазначаємо, що активне їх провадження в навчально-виховний процес забезпечить ефективний професійно-виконавський розвиток здобувачів, сприятиме підготовці фахівців виконавських спеціальностей в набутті українського концертно-виконавського репертуару, розширенню знаннєвого тезаурусу, позитивно вплине, як на особистісно-професійне зростання здобувачів, так і на подальшу професійну самореалізацію.

Аналіз останніх джерел із проблеми. Сучасні наукові розвідки та ґрунтовні дослідження українських та китайських науковців, у результаті яких історія та методика вокальної педагогіки наповнюється новими фактами, що доповнюють інформаційне поле українських співацьких традицій – джерельної бази професійної вокальної підготовки молодого покоління, яке обрало для себе шлях вокально-виконавського становлення (В. Антонюк, О. Єременко, Ван Цзяньшу, Ван Лей, Вей Лімін, Лю Мянні, Чжао Веньфан, та ін.), проте, залишаються відкритими питання змісту і форм використання українських співацьких традицій у музично-виконавській діяльності, поступова адаптація до процесу вокального розвитку на основі українських співацьких традицій з подальшим розповсюдженням їх у процесі здійснення вокального виконавства в різних країнах.

Основні чинники сучасної вокально-виконавської підготовки здобувачів з урахуванням національного менталітету, традицій вокального виховання співаків в контексті українських співацьких традицій розглядаються у працях Е. Абдулліна, В. Антонюк, Л. Василенко, Н. Гузій, Л. Дмитрієва, Д. Євтушенко, О. Єременко, А. Козир, Н. Овчаренко, В. Орлова, О. Отич, Г. Падалки, О. Ростовського, Т.

Ткаченко, О. Хижної, О. Щолокової, В. Шультіної, Д. Юніка, Ю. Юцевича та ін; а також дослідження духовної спадщини культурних паралелей «Схід-Захід» і діалогу двох стародавніх культур України і Китаю (Л. Гусейнова, Е. Кучменко, О. Шевнюк, О. Щолокова та ін.); методологічні й методичні аспекти різних напрямків вокальної підготовки китайських студентів в університетах України (Ван Цзяньшу, Ван Лей, Вей Лімін, Лі Чуньпен, Ма Цзюнь, Чен Дін, Цзінь Нань, Чжао Веньфана ін.).

Мета статті полягає в розкритті педагогічних умов у процесі формування готовності магістрів музичного мистецтва на основі українських співацьких традицій.

Виклад основного матеріалу. Процес формування готовності магістрів музичного мистецтва до виконавської діяльності на основі українських співацьких традицій передбачає створення відповідних педагогічних умов для здійснення ефективної підготовки вокалістів-виконавців. Слушні педагогічні умови зазвичай слугують покращенню підготовки здобувачів та сприяють у досягненні бажаного результату.

Поняття «умова» трактується, як пропозиція висунута однією стороною у відношенні до іншої для певної узгодженості дій [2, с.1295].

Педагогічний контекст створення певних сприятливих умов відбивається у завданні ефективного формування готовності до діяльності, яка пов'язана з мистецькою сферою. Професійна підготовка майбутнього митця-виконавця передбачає забезпечення спеціальних умов, в яких формування готовності до здійснення виконавської діяльності проходитиме ефективно.

До ефективних, на нашу думку педагогічних умов формування означеного феномена ми відносимо наступні: ефективна організація навчально-творчої взаємодії педагога-вокаліста та магістрантів музичного мистецтва у вокальному класі з використанням українських співацьких традицій для якісного розвитку вокалістів-виконавців;

створення іміджу успішного виконавця-вокаліста в музично-виконавській діяльності магістрантів музичного мистецтва на основі використання українських співацьких традицій; розширення мистецького тезаурусу, розвиток вокально-творчої самостійності, сприяння індивідуальному вокально-виконавському зростанню.

Розкриємо їх послідовно, отже, перша педагогічна умова: ефективна організація навчально-творчої взаємодії педагога-вокаліста та магістрантів музичного мистецтва у вокальному класі з використанням українських співацьких традицій для якісного розвитку вокалістів-виконавців.

Навчально-творча взаємодія педагога-вокаліста та магістрантів музичного мистецтва неодмінна умова осягнення секретів вокального виконавства у безпосередній взаємодії «майстра та учня». Всі без виключення творчі спеціальності передбачають передачу досвіду від носія традицій до наступника, який набуваючи статусу підготовленості до здійснення публічно-виконавської діяльності вмотивований до здійснення вокально-виконавської діяльності, прагне досягти високого рівня комунікативної взаємодії з викладачем-наставником, чітко спрямований на співтворчість.

Навчально-творча взаємодія, яка відбувається за умови доброзичливих творчих партнерських стосунків забезпечує безперервний фаховий розвиток особистості через збалансований комплекс необхідних властивостей, зорієнтований на оптимальне досягнення значущого результату й високий рівень підготовки до професійної діяльності співака-соліста.

Навчально-творча взаємодія педагога та здобувача у вокальному класі проходить на засадах творчих партнерських стосунків, в умовах активного стимулювання творчих проявів здобувачів за допомогою спеціально орієнтованих прийомів і методів навчання, стимулювання

потреб у творчому самовираженні при активній внутрішній позиції до збереження співацьких традицій вокального виховання згідно концепцій української вокальної школи, в лоні якої й відбувається професійне становлення виконавця, який свідомо обирає ефективну методiku та слідує національним традиціям вокального розвитку згідно ефективної методики вивіреної часом. Цілком вірогідним, видається нам і стала тенденція перенесення культурних цінностей країни в якій отримано освіту, відповідно кваліфікаційному рівню та диплому магістра (за кваліфікацією: викладач вокалу, артист-вокаліст) в культурне середовище професійної самореалізації, як вокаліста-виконавця. Що цілком відповідає концепції культуру-творчого становлення професійної особистості, яка опирається у творчості на гуманні цінності, передбачає власне збагачення культурними цінностями в аспекті оволодіння вокальними творами різних культурних традицій, зокрема, органічним надбанням для здобувачів вокальної магістратури є володіння відповідним українській національній традиції вокального виховання професійних співаків на матеріалі українських вокальних творів.

Завдяки набутому фаховому комплексу співацьких умінь та навичок у межах співацького розвитку магістрантів в ЗВО України на основі українських співацьких традицій здобувачі вокальної магістратури володіють знаннєвим ресурсом щодо побудови голосового апарату, опираються у практиці на знання з теорії та методики постановки голосу, вокальної педагогіки та виконавства, що сприяє усвідомленому використанню голосового апарату, осмисленому процесу як власних вокально-виконавських дій, так і вимог викладачів – носіїв українських співацьких традицій, що є цілком органічним для української вокальної школи. Розуміння особливостей вокальної фонації, рефлексивне осмислення власних співацьких здобутків і похибок, свідчить про залучення психологічних інтелектуальних

процесів, зокрема таких, як когнітивні й рефлексивні процеси, на які зосереджують увагу здобувачів педагога-вокаліста.

Творча взаємодія викладача-вокаліста та магістра-вокаліста у вокальному класі в перебігу надбання комплексу професійного співака-виконавця передбачає психологічний аспект взаємної довіри та внутрішньої симпатії, які є надзвичайно важливими у творчо-навчальному діалозі «вчителя та учня», адже всі хто набуває професійні уміння, зокрема засвоює специфічні вокальні уміння, засвоює як вокально-технічний так і художньо-виконавський аспекти вокально-виконавського комплексу, переймає від викладача секрети його виконавських здобутків.

Майбутня перспектива здійснення сольо-виконавської діяльності підтримується педагогом-вокалістом, якому відомі ключові аспекти якими повинен володіти професійний вокаліст-виконавець. У процесі творчої взаємодії навчально-виховного спрямування відбувається унікальний процес передачі виконавського досвіду від «майстра до новачка».

Дослідники О. Снопко, В. Марченко, зауважують на важливості усвідомлення здобувачами майбутніми виконавцями цілісного спектру підготовленості вокалістів-виконавців до здійснення публічно-виконавської діяльності, що полягає в єдності технічних, художніх, етичних, психологічних і соціальних завдань які стоять перед майбутнім митцем-професіоналом [10].

Квінтесенцією вокальної підготовки здобувачів вокальної магістратури в творчій взаємодії педагога та здобувача виступає розвиток здатності студентів до яскравого розкриття художнього образу й ідейного змісту вокального твору, що потребує спеціального цілеспрямованого педагогічного спонукання майбутніх виконавців до активізації їх пізнавальної та аналітичної діяльності, зокрема у

визначенні стилю, форми, засобів музичної виразності, жанрово-стильових особливостей, на прикладі конкретного вокального твору.

Що підтверджено й науковою думкою, що аналітична діяльність студентів має провадитись спочатку під керівництвом викладача, а вже поступово набувати рис самостійності та переходити в корисну звичку, адже творчий задум повинен бути чітко усвідомленим а не спонтанним. Чітке визначення конкретних засобів виразності згідно концепції композитора, їх дотримання сприятиме адекватній та яскравій інтерпретації, тощо [11, с. 62].

Отже. навчально-творча взаємодія педагога та здобувача вокальної магістратури передбачає опору на українські співацькі традиції, які визнані педагогічною спільнотою, як ефективні. Сучасна культурна політика у світі спрямована на здійснення культурного обміну який сприяє налагодженню партнерських стосунків, отже репертуарна політика повинна відповідати сучасним тенденціям і в репертуарі майбутніх професійних виконавців неодмінно повинні бути твори світової вокальної культури та національна культурна спадщина.

Друга педагогічна умова: створення іміджу успішного виконавця-вокаліста в музично-виконавській діяльності магістрантів музичного мистецтва на основі використання українських співацьких традицій.

Кожен виконавець прагне до успіху, успіх надихає та надихає митця-виконавця до продовження постійної роботи над самовдосконаленням, досягненням рівня професійної майстерності, визнанням публіки, зокрема й за його іміджом. Термін існування поняття «імідж» достатньо молодий, він актуалізований у наукових дослідженнях у зв'язку з переходом суспільства до постіндустріальної культури та є її важливою часткою через збільшення доступу людства до інформаційного поля, яке об'єднує значні групи людей, суспільства,

країни та сприяє швидкому обміну інформацією, проте, більш широко поняття імідж використовують у сфері мистецтва.

На думку Є. Позднишева [8], значення, яку виконує імідж співпадає з потребами визначеної соціальної системи більш високого рівня організації або інтересів соціальних спільнот, які її складають, певних груп або індивідів з метою здійснення певного соціального впливу. Узагальнено імідж застосовується для здійснення певного соціального впливу на оточення.

Сучасний науковий підхід зі сфери маркетингу опирається на наступні функції іміджу – консервативна (брендова), номінативна (зберігаюча власний стиль, марку, образ у співвідношенні до певного товару). Саме номінативний імідж зазначає, виділяє, будує, диференціює певний предмет серед існуючих інших, має відмінні впізнавані якості. Окрім того, естетична складова іміджу сприяє формуванню благородного образу, а адресна складова дозволяє впливати на певну аудиторію на який здійснюється адресний вплив [7].

Головною задачею формування іміджу є справляння позитивного враження про його носія, задає визначені координати позитивного сприймання оточуючих. Позитивно-сформований імідж, сприяє підвищенню престижу, авторитету, впливу. Формування персонального іміджу сприяє зовнішнім чинникам високого рейтингу, що є важливим фактором для представників публічних різновидів професійної діяльності, що важливо для даного дослідження, на думку дослідників персональний імідж підтримується позитивними складниками [1, с.28], як терапевтичний (наприклад, успішно сформований імідж, впливає на позитивний емоційний стан, коли підвищується самооцінка); як самовираження індивідуальності (за рахунок довіри оточення); як психологічний захист (бажане підміняє/приховує «несимпатичне реальне»); як додаткова можливість для досягнення певної мети (вдало

сформований імідж допомагає в реалізації планів, досягненні цілей) та інші.

Цікавим для нашого дослідження виступає запропонований дослідниками А. Бабошко, Д. Бушля, Г. Євтушенко [5] «іміджевий поліфункціональний комплекс». Даний комплекс акумулює функції іміджу сучасного викладача, опирається на особистісно-підвищувальну функцію, яка пов'язана з формуванням навколо особистості атмосфери привабливості, що приводить до розкритості, прояву найкращих якостей та, як наслідок, до підвищення соціальної важливості викладача. Подібність публічної діяльності викладача та виконавця наводить нас на думку, що спорідненість цих професій виражається за рахунок публічності здійснення професійної діяльності.

Утворенню іміджу виконавця передують цілий ряд створених виконавцем музичних образів виконуваних вокальних творів, для виконавців камерно-концертного жанру важливими вміннями виступають вміння до перевтілення, адже образи виконуваних під час одного виступу образів повинна мати відмінності, що й приваблює слухача, який високо поціновує адекватність та різноманітність створених солістом-співачом виконавських образів.

На думку О. Єрошенко [6], створення вокально-сценічного образу досягається співаком завдяки використанню голосових засобів у поєднанні з доречним виразним жестом, приємною мімікою, оригінальною театралізацією, рухово-комбінаторним та зовнішніми засобами створеним за рахунок додаткових елементів: гриму, костюму, тощо. А вокальна та акторська вправність, піднесений емоційний стан, відчуття міри, виступають основними складовими для створення художньо-виконавського образу вокального твору у моменти здійснення публічно-виконавської діяльності.

Звичайно досвідчені педагоги-вокалісти, які мали, або продовжують активну виконавську практику володіють розумінням як саме створювати виконавський імідж та цілком підтримують ідею його формування всім молодим співакам, які тільки розпочинають власну кар'єру.

Так як імідж вокаліста-виконавця не можливо сформувати швидко, його формування потребує часу, проте саме становлення вокаліста-виконавця, яке проходить паралельно з набуттям виконавського репертуару, а значить і створенням вокально-виконавського образу кожного окремого вокального твору, від образу до образу накопичується виконавський досвід складають концерні програми, за умови успішного просування талановитого виконавця утворюється спільнота прихильників таланту та виконавської майстерності співака, тощо. Вважаємо, що імідж вокаліста-виконавця співвідноситься з виконавським стилем співака, репертуарними перевагами, психологічною характеристикою, зовнішньою привабливістю, оперативністю пристосування до умов певного середовища, вмінням встановлювати доброзичливі професійні стосунки, виявляти найкращі професійно-особистісні якості, які є проявом зовнішніх ознак іміджу.

На думку С. Садовенко, привабливий імідж захоплює увагу людей, відповідаючи їхнім стереотипам та прагненням, і, як наслідок, сприяє створенню прихильності з боку оточуючих та позитивному ставленню до власних творчих виявів та ідей [9]. Дослідниця зазначає що зчитування образу виконавця публікою відбувається досить швидко, ...приємний і привабливий для аудиторії імідж виконавця необхідна умова підтримання інтересу, уваги до виконавця, тож необхідно уводити до образу «елемент гри, загадку, яку публіці буде цікаво розгадувати, постійно потрібно додавати динаміку до іміджу».

Пропозиції відомих виконавців сповнювати образ виконавця конкретними, чітко вираженими деталями, характерними індивідуальними особливостями – дуже важливий елемент іміджу. До того, ж С. Садовенко вважає суттєвим, так зване, «персональне посилення», наголошуючи, що «ефект персоналізації» є одним з найбільш дієвих прийомів для створення іміджу вокаліста-виконавця.

Отже, створення таких умов у вокальному класі, які допомагають молодому співаку створити ключові елементи власного виконавського іміджу потребують пильної педагогічної уваги викладача-вокаліста та магістра до виконання різножанрових вокальних творів для збільшення градації, або контрасту. Наприклад, яскраві елементи створення інтерпретації двох і більше контрастних вокальних творів українських композиторів класиків допомагає проявити студенту власні можливості щодо створення відповідних образів, які різняться. При цьому, слід відбирати та встановити ті чинні персональні творчі послання до публіки за рахунок вироблення власної унікальної художньо-інтерпретаційної моделі/моделей, які при акцентуації уваги педагога-вокаліста, який першим оцінює творчі вияви студента, виділяє най-ліпші та яскраві сили, які необхідно маркувати, закріплюючи їх, як ознаки індивідуальної виконавської манери, стилю, виконавського іміджу.

Відпрацювання іміджевих виконавських ознак на національному репертуарі, виступає чинною ознакою традицій української вокальної школи. Яскравими вокалістами-виконавцями, які закарбувались у сприйманні слухачів як особистості з неповторним вокально-виконавським іміджем виступають Д. Петриненко, М. Стеф'юк, В. Курін, М. Кондратюк, А. Солов'яненко та багато інших вокалістів-виконавців, які у концертно-виконавській діяльності активно використовували саме український вокальний репертуар.

Отже, педагогічна умова: створення іміджу успішного виконавця-вокаліста в музично-виконавській діяльності магістрантів музичного мистецтва на основі використання українських співацьких традицій, цілком сприятлива для формування готовності магістрів музичного мистецтва до виконавської діяльності підтримується українською вокальною школою та сприяє успішному просуванню творчої особистості вокаліста-виконавця, що активно використовує традиційний український репертуар та форматує власні виконавські потенції, розмірковує про виконавське амплуа та творить власну іміджеву траєкторію особистісно-професійного розвитку.

Третя педагогічна умова розширення мистецького тезаурусу, розвиток вокально-творчої самостійності, сприяння індивідуальному вокально-виконавському зростанню. Самостійність виконавця характеризує його зрілість та засвідчує готовність до здійснення самостійної творчості, як особистісно-професійна риса вокально-творча самостійність значно розширює політ творчої фантазії митця-виконавця і сприяє до виникнення оригінальних та самобутніх ідей у здійсненні професійної творчої вокально-виконавської діяльності. Розпочинаючи формувати навчальну самостійність вокалісти цілеспрямовано проходять етапи самостійної роботи над вокальним твором, саме в період навчання виробляється так-званий алгоритм необхідних професійних дій, для вокаліста-виконавця такими діями є постійне налаштування голосового апарату до здійснення робочого процесу – це розспівка, яка має надзвичайно важливе значення, саме на етапі розспівування визначається реальний стан голосового апарату та диференціюється наскільки комплекс вокаліста-виконавця налаштований на здійснення реальних навчальних, репетиційних, концертно-виконавських завдань.

У самотійній роботі навчального типу проходить розбір та вивчення вокального твору. Запропонований алгоритм самотійної роботи над вокальним твором, як правило задається викладачем (за ідеєю Т. Підварко) [3, с. 33]

Професійні педагоги радять в самотійному розборі вокального твору дотримуватись відповідного алгоритму дій. Працюючи самотійно над музичним твором слід дотримуватися наступних загальних рекомендацій: визначення тональності твору, назву темпу та ключові опірні нотатки композитора; уточнити ритмічну структуру мелодії (провести сольмізований розбір вокального твору); розбір тексту потрібно розпочинати в більш повільному темпі (в допомогу, завжди можна скористатись метрономом); визначити межі речень, фраз, штрихи, якими виконується вокальний твір; окремо промовити літературний текст вокального твору та визначити орфоепічні невідповідності; використання звуко-записуючої апаратури сприяє налаштуванню слухово-фонаційної координації дій (наприклад, порівнюючи в записі власне прочитання вголос поетичного тексту кожної окремої фрази зі звуканням еталонного варіанту у виконанні педагога-вокаліста, вокаліста-виконавця). Робота зі звукозаписуючою апаратурою допомагає вокалісту виявити похибки та виправити їх, чітко здійснити необхідні вокально-інтонаційні, темпові, дикційні корегування та виправити їх.

На початку роботи слід працювати над технічно-складними місцями, окремими тактами, вокальними фразами, або фонемами, поступово удосконалюючи їх та складаючи вокальні фрази у цілісно виконаний вокальний твір з послідовним його співуванням. Робота над імпровізаційною моделлю також має певний алгоритм дій, описаний нами. Самостійний пошук художньо-образної виконавської концепції підпорядковується законам камерно-класичного жанру вокального

виконавства та повинен відповідати певним стандартам, стриманого зовні та емоційно-насиченого внутрішніми почуттями, які проявляються зовні легкими виявами в статурі, міміці, пластиці, виразі очей та мімічній масці тощо. Для академічного виконавця характерними рисами за якими визначається індивідуальна імпровізаційна модель є тембрально-акустичні та мовленнєво-інтонаційні вияви у процесі здійснення виконання конкретного вокального твору. Пошук індивідуальних прийомів художньої виразності проходить в постійному наполегливому самотійному пошуку виразних деталей та представлення власної ідеї виконання на розсуд викладача-вокаліста, саме самотійна робота є джерелом креативності виконавця, його індивідуальність яскраво проявляється за рахунок представлених ідей, які можуть бути використані у повній мірі, або частково.

Створення спеціальних умов у навчальній роботі з викладачем вокалістом над імпровізаційною моделлю вокального твору закладає основи гарного смаку, стриманому зовнішньому та насиченому внутрішньо-енергетичному стилю виконання, притаманному саме класичному, академічному вокалісту-виконавцю. Імпровізаційність у роботі над вокальним твором закладають основи варіативного виконання здобувачем одного й того ж твору, для відчуття множинності варіантів за умови чіткого дотримання композиторського задуму та регламентованих задачах, що значно розширює виконавські можливості вокалістів, здатних виявляти декілька доречних для виконання варіантів імпровізаційних моделей. Завдяки кропіткій самотійній роботі, виокремлюється один, найбільш вдалий виконавський варіант і у процесі багаторазового співування він закріплюється як основний, до якого додаються елементи артистичної вправності. Сам процес фахової підготовки магістрів-вокалістів сприяє до самотійності та автономності, які є основою як у навчанні так і в творчій діяльності [4],

на думку науковців, у процесі фахового навчання здобувачів зміцнюється їх професійна спрямованість, розвиваються відповідні здібності, відбувається удосконалення психічних процесів підпорядкованих здійсненню професійної діяльності.

З часом набувається досвід, почуття відповідальності, обов'язку, професійності. Самостійність та відповідальність вагомі фактори для здійснення публічних видів професійної діяльності, на шляху до самостійності здобувачі проходять певні етапи набуття вправності та компетентності, самостійність передбачає оперування основними складниками діяльності та опору на вагомі чинники та окреслені межі, стандарти, внутрішні правила тощо. Виконавська самостійність набувається як у період роботи над твором так і в періоди публічно-виконавської діяльності коли співак-виконавець демонструє свої творчі здобутки слухачам, у періоди екзаменаційної звітності, за рахунок участі в мистецьких заходах, вокальних конкурсах, тощо. Практична спроможність до мобілізації всіх внутрішніх резервів вокаліста-виконавця, гостре бажання публічного визнання спрямовує творчу особистість до постійної самостійної роботи аналітично-рефлексивного та практично-реалізаційного типу з метою самовдосконалення.

Творча самостійність вокаліста-виконавця не виникає спонтанно, а виробляється шляхом виконання, як окремих операцій у самостійній роботі вокально-виконавського характеру так і комплексне виконання завдання від початкового етапу ознайомлення з новим вокальним твором до його завершення як цілісного імпровізаційно-індивідуального художньо-образного виконання.

Пошукова діяльність творчо-спрямованих особистостей до набуття значного слухацького ресурсу, здійснюється з метою пошуку вокальних творів для уведення їх в репертуар. На сьогодні, варто відзначити потужний інтернет-ресурс в якому є значна кількість відео-матеріалів

виконання українських вокальних творів провідними майстрами української сцени, є дороговказом молодим соліста-вокалістам щодо різноманітного репертуару який може стати окрасою їх власної репертуарної колекції.

Першим порадином здобувачам у виборі оптимального для їх виконавських можливостей репертуару, виступає безпосередньо наставник педагог-вокаліст. Активна робота над вокальним репертуаром здобувачів вокальної магістратури проходить у творчій атмосфері, де вплив професійного педагога має вирішальне значення, адже опирається на значний виконавський досвід та професійне передбачення. Щодо стилю виконання, або виявлення ключових елементів виконавського іміджу здобувача, слід зазначити, що дана робота є традиційною для української вокальної школи та характеризує саме традиційний підхід у професійному становленні вокаліста-виконавця, який розвивається у відповідній йому оптимальній траєкторії.

Дана педагогічна умова уособлює в собі всі ключові чинники підготовки магістрів музичного мистецтва до виконавської діяльності з опорою на українські співацькі традиції, спираючись на значний мистецький тезаурус, у сфері української вокальної культури, розвинені спроможності зо здійснення самостійної вокально-творчої роботи та, в цілому, й професійної вокально-виконавської діяльності. Майбутні солісти-вокалісти зорієнтовані українськими педагогами-вокалістами на постійне самовдосконалення, забезпечують собі індивідуальне вокально-виконавське зростання, досягнення рівня майстерного виконавця визнаного слухацькою аудиторією та відомого широкому загалу, в ідеалі. А шлях до визнання розпочинається за умови постійної роботи здобувачів над удосконаленням власних вокально-виконавських можливостей та розширенням виконавського репертуару. Зокрема й за такими етапами роботи над конкретним вокальним твором як: вибір

вокального твору (програми); розбір-удосконалення, доведення до стану довершеного виконання вокального твору (концертної програми); та ключовий етап – публічне художньо-образне виконання вокального твору (програми концерту).

Висновок. Зазначені у дослідженні педагогічні умови формування готовності магістрів музичного мистецтва до виконавської діяльності на основі українських співацьких традицій запроваджувались нами поетапно Так перша педагогічна умова запроваджувалась на першому, мотиваційно-адаптивному етапі, друга педагогічна умова на другому, емоційно-ціннісному етапі, третя педагогічна умова запроваджувалась на виконавсько-творчому етапі. Ефективність зазначених умов та їх поетапного впровадження перевірялося експериментальним шляхом, в ході якого було отримано позитивні результати.

Література:

1. Атаманська К.І. (2012), Теоретичні аспекти поняття іміджу в наукових дослідженнях. Проблеми сучасної педагогічної освіти. Педагогіка і психологія. Вип. 37(2). С. 28-32.
2. Великий тлумачний словник сучасної української мови (2004), / Укл. і головний ред. В.Т. Бусел. К.; Ірпінь: ВТФ “Перун”. 1440 с.
3. Виконавська самостійність студента: етапи, умови, прийоми та форми розвитку (2020), Методичні рекомендації для забезпечення самостійної роботи з дисципліни «Основний музичний інструмент» студентів першого рівня вищої освіти за спеціальністю 014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво) / Укладач Т.О.Підварко. Мелітополь: МДПУ імені Богдана Хмельницького. 46 с.
4. Дяченко М.І. (1976), Психологічні проблеми готовності до діяльності /М.І. Дяченко, Л. О. Кандибович. Мінськ: Вид-во Білорус. ун-ту, 1976. 176 с.

5. Євтушенко В.Г., Бабошко А.І., Бушля Д.І. (2016), Імідж сучасного викладача: сутність та особливості формування. Вісник Миколаївського національного університету імені В.О. Сухомлинського. Вип. 11. С.630-634.

6. Єрошенко О.В. (2012), Виразність вокального виконавства: художні та природні чинники. Культура України. Вип. 36.

7. Палеха Ю.І. (2005), Іміджологія: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Київ: Вид-во Європейського ун-ту. 324 с.

8. Позднишев Є.В. (2010), Імідж як соціально-психологічна категорія та її методологічні засади. Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Серія: Психологічні науки. Чернігів: ЧДПУ. Т.2, Вип. 82. С. 132-137.

9. Садовенко С.М. (2018), Імідж виконавця в українському шоу-бізнесі. Діяльність продюсера в культурно-мистецькому просторі ХХІ століття: виклики та концепції сьогодення: зб. наук. праць / наук. ред., упор. С. Садовенко. Київ: НАКККіМ. С. 44–52.

10. Снопко О.Л., Марченко, В.В. (2019), Методичні аспекти напрацювання вокально-виконавських навичок на початковому етапі навчання. *Імідж сучасного педагога*, (6 (183)). С. 93–96. [https://doi.org/10.33272/2522-9729-2018-6 \(183\)-93-96](https://doi.org/10.33272/2522-9729-2018-6 (183)-93-96).

11. Тянь Лінь. (2018), Сутність та зміст вокально-технічних умінь майбутнього вчителя музики: сутність і характерні особливості Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. Серія 14. Теорія та методика мистецької освіти. Випуск 25 (30). Київ: НПУ імені М.П. Драгоманова. С. 61-63.

References:

1. Atamanska K.I. (2012), Theoretical aspects of the concept of image in scientific research. Problems of modern pedagogical education. Pedagogy and psychology. 2012. Issue 37(2). P. 28-32.
2. A large explanatory dictionary of the modern Ukrainian language (2004), /Incl. and editor-in-chief V.T. Busel. K.; Irpin: VTF "Perun", 2004. 1440 p.
3. Executive autonomy of the student: stages, conditions, methods and forms of development (2020), Methodological recommendations for ensuring independent work in the discipline "Basic musical instrument" of students of the first level of higher education in the specialty 014.13 Secondary education (Musical art) / Compiled by T.O. Pidvarko. Melitopol: MDPU named after Bohdan Khmelnytskyi. 46 p.
4. Dyachenko M.I. (1976), Psychological problems of readiness for activity / M. I. Dyachenko, L. O. Kandybovich. Minsk: Belarus Publishing House. University. 176 p.
5. Yevtushenko V.G., Baboshko A.I., Bushlia D.I. (2016), The image of a modern teacher: the essence and peculiarities of formation. Bulletin of the Mykolaiv National University named after V.O. Sukhomlynskyi. Issue 11. P.630-634.
6. Yeroshenko O.V. (2012), Expressiveness of vocal performance: artistic and natural factors. Culture of Ukraine. Issue 36.
7. Palekha Y.I. (2005), Imageology: teaching. manual for students higher education closing Kyiv: Publishing House of the European University. 324 p.
8. Pozdnyshch E.V. (2010), Image as a socio-psychological category and its methodological foundations. Bulletin of Chernihiv National Pedagogical University. Series: Psychological sciences. Chernihiv: ChDPU. Volume 2, Issue 82. P. 132-137.

9. Sadovenko S. M. (2018), The image of the performer in the Ukrainian show business. Activity of the producer in the cultural and artistic space of the 21st century: challenges and concepts of today: coll. of science works / sciences ed., emphasis S. Sadovenko. Kyiv: NAKKKiM. P. 44–52.

10. Snopko, O.L., Marchenko, V.V. (2019), Methodical aspects of developing vocal and performance skills at the initial stage of education. The image of a modern teacher, (6 (183). P. 93–96. [https://doi.org/10.33272/2522-9729-2018-6\(183\)-93-96](https://doi.org/10.33272/2522-9729-2018-6(183)-93-96)

11. Tian Lin (2018), The essence and content of the vocal and technical skills of the future music teacher: essence and characteristic features Scientific journal of the National Pedagogical University named after M.P. Drahomanova. Series 14. Theory and methods of art education. Issue 25 (30). Kyiv: NPU named after M.P. Drahomanova. P. 61-63.

Citation: Guany Ue (2024). PEDAGOGICAL CONDITIONS FOR FORMING THE READINESS OF MASTERS OF MUSICAL ARTS FOR PERFORMING ACTIVITIES BASED ON UKRAINIAN SINGING TRADITIONS. Frankfurt. TK Meganom LLC. Paradigm of knowledge. 1(59). doi: 10.26886/2520-7474.1(59)2024.6

Copyright Guany Ue ©. 2024. This is an openaccess article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License (CC BY). The use, distribution or reproduction in other forums is permitted, provided the original author(s) or licensor are credited and that the original publication in this journal is cited, in accordance with accepted academic practice. No use, distribution or reproduction is permitted which does not comply with these terms.